

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten
Johan Bohlin

BESLUT

1 (7)

1999-11-01

231-10406-97

***NATURRESERVATET
KONSTERUD SÖDRA DOMÄNRESERVAT***

***KRISTINEHAMNS KOMMUN
VÄRMLANDS LÄN***

3186_Konsterud södra domänreservat.doc

Postadress
Länsstyrelsen Värmland
651 86 KARLSTAD

Besöksadress
Våxnäsgatan 5-7

Telefon
054-19 70 00 (växel)
054-19 74 68 (direkt)

Telefax
054-19 77 00

E-post
johan.bohlin@s.lst.se

Bildande av naturreservatet Konsterud Södra Domänreservat, Kristinehamns kommun, Värmlands län

---

Innehåll

Uppgifter om naturreservatet	sid. 3
Länsstyrelsens beslut	3
Länsstyrelsens beslut enligt 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808)	3
Ändamålet med naturreservatet	3
A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken (om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet)	3
B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken (om skyldighet att tåla visst intrång)	4
C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken (om regler för allmänheten och innehavare av särskild rätt)	4
Grund för beslut	6
Beskrivning av området	6
Bakgrund och ärendets beredning	6
Yttrande över remiss	
Motiv till skydd	8
Hur man överklagar	8
Sändlista	9
BILAGOR:	
1. Översiktskarta, skala 1:50 000	
2. Beslutskarta, skala 1:10 000	
3. Skötselplan	
3.1 Ekonomisk utredning	
4. Registeruppgifter	
5. Hur man överklagar	

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Konsterud Södra Domänreservat
Kommun:	Kristinehamn
Fastigheter och fastighetsägare:	Sommersta 1:17 AssiDomän AB
Läge:	5 km sydost Bäckhammar
Karta:	Topografiska kartbladet 10E SV Karlskoga Ekonomiska kartbladet 10E 1b
Areal:	2,7 ha landareal.
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsas, med innerkanten av en heldragen svart linje, på bifogad karta (bilaga 2), som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Konsterud Södra Domänreservat

Ändamålet med reservatet är att skydda och bevara ett mindre skogsområde som representant för de skogsbiotoper i sydöstra delen av Värmland som inte påverkats av rationellt skogsbruk i sen tid, och som numera endast existerar som mycket små fragment i ett i övrigt hårt brukat skogslandskap. Förordnandet har också som syfte att bevara den biologiska mångfald som hör gamla skogsbestånd till, och som finns inom området i form av för länsdelen ovanliga och sällsynta kryptogamer.

Området ska i den mån det inte strider mot bevarandeintressena utnyttjas för vetenskapliga studier och naturupplevelser.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. bedriva täkt och annan verksamhet som förändrar områdets topografi, ytformer, marktäckelse eller dräneringsförhållanden, som att gräva, spränga, borra, schakta, utfylla, tippa, dika, rensa diken, dämna, plöja eller utföra annan markberedning,
2. anlägga väg, led eller spång,
3. anordna upplag,
4. uppföra byggnad, mast, antenn eller annan anläggning,

5. anlägga mark- eller luftledning,
6. uppföra stängsel eller annan hägnad,
7. upplåta markområde för verksamhet som kan medföra föroreningar, slitage på mark och växtlighet eller störa djurlivet,
8. sprida bekämpningsmedel, kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel,
9. inplantera djur- eller växtart,
10. bedriva skogsbruk, inklusive tåkt av ved.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltaren att i överensstämmelse med fastställd skötselplan, utföra naturvårdsinriktade åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägaren, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet.

1. Gränsmarkering, vägvisning och information om reservatet.
2. Naturvårdsinriktade skötselåtgärder på skogsmarken t ex randbarkning och röjning för att tillgodose ändamålet med reservatet, i enlighet med fastställd skötselplan, daterad 1999-03-31. Avverkat virke vid sådan åtgärd får tillgodos göras av markägaren.
3. undersökningar av växt- och djurlivet i reservatet enligt vad som anges i bifogad skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken. (Föreskrifterna gäller även markägaren och innehavaren av särskild rätt.)

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det för allmänheten förbjudet att

- 1 insamla mossor, lavar och vedsvampar,
2. bryta kvistar eller grenar, skada eller borttaga träd och buskar, inklusive död ved såsom lågor, torrträd och torra grenar,
3. göra upp eld,
4. framföra fordon eller rida,
5. skada eller borttaga naturföremål eller ytbildning eller skada marktäcket,
6. tälta, ställa upp gömsle eller liknande,

7. snitsla spår, anordna orienteringskontroller eller anordna tävlingar,
8. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande anordning.

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

12. organiserat utnyttja området (turism, undervisning mm),
13. utföra naturvetenskapliga eller andra undersökningar.

I samband med naturvetenskapliga undersökningar kan länsstyrelsen meddela undantag från föreskrifterna under C.

Föreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltningen eller för den del av länsstyrelsens regionala miljöövervakning som utförs i samråd med naturvårdsförvaltningen.

Föreskrifternas ikraftträdande

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken skall träda i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamlingar.

Skötsel och förvaltning

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 3), med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

Fastställelsen omfattar inte P-platsen, som ligger utanför reservatet. För den tecknas separat avtal. Fastställelsen omfattar inte heller den ekonomiska utredningen, bilaga 3.1.

Grund för beslut - Länsstyrelsens bedömning

Beskrivning av området

Denna del av Värmland tillhör geologiskt det transskandinaviska granitporfyrbältet. Den lokala berggrunden domineras av värmlandsgranit. Berggrunden överlagras av ett som regel tunt jordtäckte av svallad morän. Högsta kustlinjen ligger strax under 160 m ö h. Reservatet ligger ca 105 - 110 m ö h.

Området utgörs till stor del av en bergrygg med grandominerad barrskog som på grund av tunt jordtäckte med berg i dagen är relativt luckig i de centrala, högst belägna partierna. I luckorna står totalt ett femtiotal gamla grova tallar samt en del björk. Tallarna har en ålder på 150-200 år, och flera av dem har en brösthöjdsdiameter på omkring 70 centimeter. Granskogen i området är även den gammal. Dåvarande revirjägmästaren i Kristinehamn bedömde granbeståndets ålder till 80-110 år vid Domänreservatets bildande 1943. En del av de gamla granarna har en riklig påväxt av fertil gammelgranlav så långt som 8-10 meter upp på stammen.

På sluttningarna i söder och väster finns en mer sluten skog som är yngre än skogen i de centrala delarna. De här delarna tillfördes området som en skyddszon 1959. Den yngre granskogen i sluttningarna är runt 50 år.

Några lavbevuxna torrakor av imponerande dimension finns inom området. I de centrala, äldre delarna av området finns en god tillgång på granlågor av grövre dimension.

Motiv till skydd

Området utgör en av de sista små kvarvarande resterna av en skogsbiotop i denna del av Värmland som under sen tid inte påverkats av rationellt skogsbruk. Området har därför ett mycket stort värde som representant för i första hand utseende på, och struktur hos en av länsdelens ursprungliga skogsbiotoper. Genom förekomst av strukturer som gamla träd och död ved hyser området en förekomst av i länsdelen sällsynta arter varför ett skydd av området dels skyddar ovanliga och sällsynta arter, och dels bidrar till att bevara den biologiska mångfalden.

Bakgrund och ärendets beredning

Skogsbeståndet vid Konsterud ägdes tidigare av Domänverket, och avsattes redan den 14:e augusti 1943, av Kungliga domänstyrelsen, som Domänreservat. Den skyddade arealen var då 0,65 hektar. Enligt ett beslut från 1:e augusti 1959 utökades området till de 2,7 hektar som är dagens areal.

Avsikten med Domänreservatet var i första hand att bevara ett antal mycket gamla granar och tallar. Det skall bland annat ske genom frihuggning av de gamla tallarna.

I samband med Domänverkets ombildning till aktiebolag beslutades att området skulle bibehållas i statlig ägo, och omföras till naturreservat.

1999-06-21 skickade länsstyrelsen ut ett förslag till beslut och skötselplan. Med stöd av förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (7 kap. 24 §) förelades sakägarna att framföra erinran mot förslaget. Någon erinran har inte framförts.

Länsstyrelsen har hört Kristinehamns kommun, Skogsvårdsstyrelsen och Naturvårdsverket enligt 7 kap. 25 § och 26 § i förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken.

Yttranden över remiss

Yttranden har inkommit från AssiDomän AB och Kristinehamns kommun. Från AssiDomän AB påpekas att det i reservatsbeslutet tydligt bör framgå att det är AssiDomän AB som är markägare. Miljö- och byggnadsnämnden i Kristinehamns kommun ställer sig positiv till reservatsbildningen, och har ett antal synpunkter:

- namnet Sommersta bör ändras till Konsterud då reservatet ligger i närheten av byn.
- ordet Domänreservat bör utgå ur reservatsnamnet då det blir onödigt långt
- nämnden kräver en markerad led genom reservatet liksom att en handkappanpassad TC placeras vid parkeringen, samt att en eller flera bänkar placeras utmed leden genom reservatet

Som en effekt av nämndens yttrande har namnet ändrats från Sommersta till Konsterud. Ordet Domänreservat kan däremot inte strykas då det i en central överenskommelse mellan Naturvårdsverket och Domänverket finns inskrivet att ordet Domänreservat ska finnas med i namnet på de f d Domänreservat som överförs till naturreservat. Beträffande led genom reservatet kommer

någon sådan inte att markeras då länsstyrelsen anser området ha en så pass begränsad yta att en ny led dels inte behövs, och dels kommer att påverka upplevelsen av skogen negativt. Några bänskar kommer av samma skäl inte att placeras ut. Utplacering av TC diskuteras med företrädare för kommunen.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos miljödomstolen i Vänersborg, se bilaga 5.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingemar Eliasson. Föredragande har varit ekolog Johan Bohlin. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, antikvarie Michael Jerkemark och naturvårdsdirektör Lars Furuholm.

Ingemar Eliasson

Johan Bohlin

Bilagor

1. Översiktskarta, skala 1:50 000
2. Beslutskarta, skala 1:10 000
3. Skötselplan
  - 3.1. Ekonomisk utredning
4. Registeruppgifter
5. Hur man överklagar

Sändlista

AssiDomän, Örebro skogsförvaltning, rek + mb
SÖ Värmlands Jaktvårdsområde, c/o Lennart Karlsson, rek + mb
Sommersta jaktlag, c/o Jozef Wojzik, rek + mb
Kristinehamns kommun
Skogsvårdsstyrelsen i Värmlands och Örebro län
Lantmäterimyndigheten (efter laga kraft vinnande)
Naturvårdsverket
Boverket
Vägverket
SNF, Värmlands länsförbund
Värmlands läns jaktvårdsförbund
Wermlands Ornitologiska förening
PLAN
Reservatspärm
Naturvårdsregistret
Värmlands läns författningssamlingar
JB